

Prøvestenen fort.



Prøvestenen blev bygget i tiden fra 1859 til 1863 på en kunstig ø på kanten af Amagers landgrund ved Kongedybet 2.100 m sydøst for Lynetten og 800 m nordøst for Strickers Batteri.

Fortet havde til opgave:

- 1) at hindre et bombardement af København.
- 2) at hindre fjendtlige enheder i at trænge ind i Kongedybet.

Det er et enetages, kasemateret betonfort, der er bygget på en stenkastning på ca. 3 m vand. Bag fortets kasematbygning blev der anlagt en havn omgivet af to havnemoler. På det nordlige molehoved blev der anlagt en vagtbygning, og på det sydlige blev der senere anlagt en søminestation. Havneindløbet kunne spærres med en svær kæde mellem molehovederne. Fortets skyts var dels opstillet på åbne briske på fortdækket og dels i kasematetagen i skytskasematter ud mod fortets facer og flanker. I den del af kasematetagen, der vendte ud mod forhavnen, var der ammunitionsmagasiner, belægningsstuer, kabys, messer, telegrafstation m.m.

Bestykningen bestod i 1894 af:
6stk.29cm J.K. L/19 M/73
8stk. 17 cm S.K. L/40 M/89
8stk. 17 cm S.K. L/30 M/87
8stk. 47 mm h.S.K. L/44 M/86

Fortet var det tredje fort af dette navn. Både det første (1713-67) og det andet (1802-28) var dannet af grundsatte orlogsskibe, og de havde ligget mellem 300 m og 150 m sydøst for det nuværende fort.

Fortet havde oprindeligt en bemanning på 338 mand, men med den ovennævnte bestykning blev besætningen øget til 402 mand.

Det højste kommando første gang den 24. marts 1864 ved indkaldelsen af sikringsstyrken ved Den anden Slesvigske Krigs begyndelse, og det var desuden krigsbemandet under Den fransk-tyske Krig i 1870.

I 1863 havde fortet 28 skytskasematter til 30 kanoner, men på grund af artilleriets udvikling blev det nødvendigt i 1870erne og 1880erne flere gange at forstærke skytskasematterne. Første gang i 1871-72 hvor fire af kasematterne fik tilmuret skydeskåret og forstærket ydermuren. I 1877-79 blev hele kasematetagens face- og flankemur bygget 2 m tykkere, og desuden blev skydeskårene tilmuret i ti skytskasematter, og de tilsvarende rum blev støbt ud med beton fra formuren og halvt ind i rummet. Den sidste ændring af kasematterne blev foretaget i 1885-86, hvor fire af rummene blev helt støbt ud med beton. Brystværnet på fortdækket, der oprindeligt var lavet af jord, blev i 1877-79 forstærket med en ca. 2 m tyk betonmur. Fortets artilleri blev moderniseret af flere omgange; i 1874 blev de seks 29 cm kanoner monteret på fortdækket, og i slutningen af 1880erne blev det øvrige af ovennævnte skyts opstillet. Dog var der oprindeligt 12 kasematkanoner (17 cm S.K. L/30), men i begyndelsen af 1890erne blev fire af disse kanoner overført til Hvidøre Batteri. Fortet blev igen krigsbemandet under Den første Verdenskrig, men i henhold til forsvarslovene af 1922 blev fortet nedlagt samme år. Armeringen og alt inventar blev fjernet, og den 1. januar 1934 blev fortet solgt til Københavns Havnevæsen sammen med Trekrøner. Havnevæsen lavede en opfyldning syd for fortet, og på denne blev de første dele af benzinøen anlagt. Under Den anden Verdenskrig blev fortet brugt af den tyske værnemagt, der monterede antiluftskyts og belagde fortet med en mindre styrke. Efter krigen blev forthavnen fyldt op, og der blev bygget olietanke dels i den inddæmmede forthavn og dels i nogle af fortets kasematter. Fortet står i dag rimeligt intakt. (1984)

Uddrag fra bogen kystbefæstningen gennem 75 år

